

VẤN NẠN MA TÚY nhìn từ bom kim tiêm

Vật vô tri và vấn nạn nhức nhối

Có nhiều người "vô đoán" khi kết luận rằng, người vào 1 hiệu thuốc hỏi mua: 1 bom kim tiêm, 1 lọ novocain hoặc 1 lọ nước cất thì đến 99 % là mua để dùng cho việc tiêm chích ma túy. Thế nhưng chính những dược sĩ, người bán bom kim tiêm là những người khẳng định mệnh đề này chắc chắn hơn ai hết.

Dược sĩ Vũ Thị Quý (nhà thuốc trên đường Nguyễn Khánh Toàn - Cầu Giấy - Hà Nội) kết luận đây chắc chắn "bây giờ có bệnh đã có hệ thống bệnh viện rộng rãi, có bệnh hầu như không ai tự chữa. Đã tự tiêm mà dùng thêm novocain (một loại thuốc giảm đau, khi phối hợp với ma túy thì gây hưng phấn kéo dài) thì tôi chắc chắn là để dùng ma túy".

Dược sĩ Cao Dương Đức (Tân Mai - Hoàng Mai - Hà Nội) thì khẳng định bằng một luận điểm khác "khi vào cửa hàng, sau khi chống xe xuống, họ tưởng quýt đưa vài đồng lẻ vào nơi kín, và nhận bom kim tiêm cũng kín kẽ, mắt la mày liếng sợ người khác biết.. đồng thời những khuôn mặt quen thuộc cũng

PHAN MANH

khiến tôi nhận ra".

Nói về số lượng, dược sĩ Quý cho hay "mỗi ngày tôi bán từ 6 đến 7 bom, kim tiêm và cũng chừng ấy lọ nước cất hay novo, thu được vài nghìn, có những người quá trẻ bước vào đây hỏi mua những dụng cụ ấy. Tôi đoán họ chỉ 17,

18 tuổi là cũng". Dược sĩ Đức thì cho rằng "có thời điểm số lượng người hỏi mua bom kim tiêm còn nhiều hơn người hỏi mua thuốc". Bằng kinh nghiệm của 1 người đã bị quyến rũ bởi ma túy dược sĩ Đức chia sẻ những nhìn nhận của mình "ở phố Tân Mai này, người mua dụng cụ phục vụ tiêm chích không đều đặn, có rất nhiều ngày đông đưc

Việc mua bán bom kim tiêm là hoàn toàn hợp pháp. Bom kim tiêm với những người nghiện ngập là 1 dụng cụ hỗ trợ không thể thiếu, là cầu nối giữa ma túy và cơ thể người. Người nghiện dùng bom kim tiêm để tránh các bệnh lây qua đường máu như HIV, viêm gan B, giang mai... Với tôi, xin mượn nó để dẫn chúng về thực trạng ma túy làm "nhức đầu" xã hội.

lắm, có ngày lại không. Tôi để ý có một thời gian rất dài khi nơi này phải gánh nạn ma túy cho Long Biên (do cảnh sát mở những dịp truy quét) người nghiện dạt về đây nhiều vô kể. Nếu để ý thì thấy đầu phố này nằm nào cũng có người sốc thuốc và chết, do ở đó có 1 hồ xí công cộng, con nghiện hay đến và chích choác tại đó", dược sĩ Đức chắc chắn.

Dựa trên kinh nghiệm của bản thân và việc phân tích người nghiện được sĩ Đức còn cho hay “ở đâu có mua bán bơm kim tiêm nhận nhíp thì ở đó có buôn bán ma túy nhận nhíp”. Ông phân tích rằng : người nghiện đa số là người nghèo, họ sẽ không có tiền mà dự trữ thuốc trong người, thường thì sắp lên cơn mới đi tìm thuốc, khi có thuốc cũng là lúc họ cần kim tiêm. Họ thường mua kim tiêm ở nơi rất gần chỗ bán thuốc. Được sĩ Đức giật mình “điều mà tôi băn khoăn nhiều nhất là số lượng người đến mua bơm kim tiêm ngày 1 đông, có rất nhiều người trẻ, đôi khi toàn là những cậu choai choai 18, 20 tuổi đầu. Một khoản lợi nhuận do việc bán bơm kim tiêm không là gì so với những đau đớn của việc ngày ngày mình phải tiếp xúc với những người trẻ, mà nghiện ngập”. Bởi vậy cũng chính ở cửa hàng thuốc của dược sĩ này, người ta luôn thấy 1 cái biển “HẾT BƠM KIM TIÊM, KÍNH BÁO”.

“Thiên đường của nghiện”

Có quá nhiều nơi công cộng của Hà Nội đã và đang trở thành “thiên đường của nghiện ngập”, từ những nhà vệ sinh công cộng, những hẻm tối, những nơi ít người qua lại, một vệ đường ở gần trung tâm thành phố...những nơi đó nếu quan sát ta sẽ thấy hiển hiện những chiếc bơm kim tiêm còn chứa máu tươi đỏ rợn mình.

Ngõ 66, phố Tân Mai (Hoàng Mai – Hà Nội) có 3 nhà vệ sinh công cộng. Nay thì các gia đình đều cải tạo nhà cửa, xây nhà vệ sinh tự hoại và hầu hết không dùng đến nhà vệ sinh của khu phố. Không có người trông coi, những nhà vệ sinh này trở thành “một không gian lý tưởng cho việc tiêm chích”. Bơm kim

tiêm, ống nước cất, vỏ ống novo nổi lênh phênh trên bể chứa nước vệ sinh. Nói về hiện tượng này cô Nguyễn Thị Tiến, nhà ở gần khu vệ sinh này cho biết thêm “Vài ngày lại có 2 người đến dội nước, vớt bớt đi kim tiêm, thế nhưng không thể hết nổi, vài hôm lại nổi lênh phênh ra đó”. Cái biển “nghiêm cấm tàng trữ và sử dụng các chất ma túy” treo ở cửa nhà vệ sinh trở nên vô nghĩa.

Xuống bãi sông, nơi chân cầu Long

Hai con nghiện đang chích cho nhau

Biên, mùa nước sắp về, nơi ấy có cụ Kính (67 tuổi), đang mòn mỏi phật cây để vỡ đất. Vài nhát cuốc lại lộ ra vài cái kim tiêm, có cái máu tươi còn đọng, cụ sẽ sàng gạt từng cái một vào 1 đồng. Cụ bảo “nghiện xuống dưới đây nhiều hơn người thường, ngày xưa chúng cắm lán trại ở thửa đất nhà cụ để ở với nhau, đuổi chúng đi, chúng chui vào bụi rậm đằng kia”. Cụ già thẳng thắn vừa nói vừa ngao ngán “hôm nào trên ruộng của nhà mình cũng thu được vài chục cái bơm và kim, lọ nước cất vương vãi, nghiện ngập khốn khổ lắm cháu ạ”. Ở dưới những trụ cầu này, những con

nghiện bước xuống, thần nhiên pha chế thuốc và lựa tiêm vào những động mạch trên cơ thể, rồi lại thần nhiên đi, để lại sau lưng những chiếc kim tiêm ngắn ngang.

Tôi nhớ lời mà nhiếp ảnh gia Quang Phùng có nhận xét về con nghiện: “không ở đất nước nào con nghiện lại “tô hô” như ở Việt Nam”. Nghiện ngập công khai xâm lấn những không gian công cộng, những nơi tưởng chừng “thơ mộng” và yên bình nhất.

Ma túy - số liệu và thực tế

Trong điều kiện hiện nay, có rất nhiều lý do khiến ta không thể tính toán được những số liệu chính xác liên quan đến ma túy trên thực tế, do hoạt động buôn bán ma túy tinh vi, phức tạp và ẩn lấp chủ yếu trong “bóng tối”, người nghiện ma túy muốn giấu đi thân phận của mình vì nhiều lý do, những hoạt động liên quan đến ma túy thì bị che đậy bởi nhiều phương cách khác nhau.. bởi thế có thể nói những số liệu chúng ta có được còn chưa phản ánh được thực tế.

Tại một hội nghị của Chính phủ tổng kết về công tác phòng chống về ma túy năm 2008, được tổ chức trong tháng 3/2009 có nêu ra những số liệu rất lạc quan: Đến hết ngày 30 -11 - 2008 số người nghiện ma túy có hồ sơ quản lý là 173.603 người, giảm 4.702 người so với năm 2007. Loại ma túy sử dụng phổ biến là heroin, ma túy tổng hợp, chất hướng thần... Hình thức sử dụng chủ yếu là tiêm chích, hút và uống có tỉ lệ thấp hơn. Tình hình tái trồng cây thuốc phiện tuy không lớn nhưng phức tạp hơn năm 2007, hiện tượng tái trồng cây thuốc phiện chủ yếu diễn ra ở các tỉnh Tây Bắc.

Trong công tác đấu tranh với vấn nạn buôn bán ma túy thì đã bắt 13.371 vụ, với hơn 20 nghìn đối tượng, thu 156,163 kg heroin, 18,796 kg thuốc phiện, 44.045 viên ma túy tổng hợp.. Cơ quan điều tra đã kết thúc điều tra 10.762 vụ, 14.256 bị can, đã đề nghị truy tố 10.544 vụ, 13.925 bị can. Viện kiểm sát nhân dân các cấp đã quyết định truy tố hơn 10 nghìn vụ, 13.638 bị can. Tòa án nhân dân các cấp đã xét xử 10.171 vụ với hơn 13 nghìn bị cáo, đạt tỉ lệ 95% số vụ và 94% số bị cáo, tăng 14,5% số vụ so với cùng kì năm 2007.

Phải thừa nhận rằng “hoạt động ma túy phức tạp”, hoạt động này có nhiều biến tướng như: sử dụng phương tiện thông tin hiện đại để liên lạc và giao dịch và chuyển tiền, khi bị phát hiện thì các đối tượng liêu lĩnh chống trả, mua chuộc, lôi kéo nhiều người nhiều đối tượng cùng tham gia đường dây. Loại ma túy như thuốc phiện có xu hướng giảm dần, thêm vào đó các loại ma túy mới, cần sa, chất hướng thần được sử dụng nhiều hơn.

Có phải số lượng người nghiện đã giảm như những lạc quan phản ánh qua các số liệu trên? hay người nghiện ngày càng tinh vi hơn nên chúng ta chưa thể phát hiện. Nhìn nhận những ý kiến từ các dược sĩ qua một dụng cụ gián tiếp là bơm kim tiêm, ta thấy vấn nạn này chưa thối nhưic nhối, số lượng người nghiện tăng lên, tập chung ở nhóm đối tượng là thanh thiếu niên (đặc biệt bao gồm cả học sinh, sinh viên). Hy vọng trong thời gian tới, cả xã hội, các ngành chức năng cần tiếp tục đẩy mạnh, tăng cường nhiều biện pháp hơn nữa để giảm bớt nhức nhối của vấn nạn chết người này. ■